

Plánovaný kariérní řád byl v průběhu tvorby předmětem kritiky profesních asociací i pedagogických fakult. Kritici se obávají, aby atestace nebyly udělovány pouze na základě absolvování centrálně vytvořených vzdělávacích programů, aniž by byla zkoumána způsobilost učitelů přímo ve třídě při práci s žáky. Obávají se rovněž přílišné složitosti systému a kritizují nedostatek podpory k jeho zavedení.

Českým učitelům jsou v současné době k dispozici standardy dvou nevládních organizací. Jedná se o standardy *Kompetentní učitel 21. století: Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA* společnosti Step by step ČR a *Standardy učitele RWCT* společnosti Kritické myšlení. Tyto standardy jsou podkladem pro certifikaci učitelů, kterou obě společnosti učitelům nabízejí. Certifikační proces obou organizací je důkladný a časově i obsahově značně náročný. Například certifikace Kritického myšlení sestává z hodnocení učitelova portfolia, dále ze strukturovaného rozhovoru před vyučovací hodinou, z pozorování výuky a ze strukturovaného rozhovoru po vyučovací hodině. V případě, že má hodnotitel pochybnosti o splnění nějakého standardu a hodnocený si přeje v certifikaci pokračovat, dochází k opakování celého procesu, při němž hodnocený učitel dokládá splnění standardů, ve kterých podal nepřesvědčivý výkon.

Certifikačními procesy prochází jen malé množství českých učitelů. Je to pravděpodobně způsobeno nejen náročností procesu, ale také tím, že certifikace není na našich školách zpravidla nikterak oceňována.

Uvedené standardy však mohou učitelé používat rovněž jako oporu pro vlastní hodnocení – jako rámec, nástroj, vodítko účinného vykonávání profese, udržování cíleného rozvoje kvality své práce, nástroje profesního seberozvoje, sebereflexe a sebehodnocení.

Standardy mohou být použity nejen na individuální úrovni, ale též na úrovni školy, kde mohou sloužit jako obecně platné a sdílené vymezení kvality práce učitele, tedy zaujímají roli zatím u nás neexistujícího národního standardu kvality práce učitele.

Příklad 1.4 Ukázka ze standardu ISSA

Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA, který zprostředkovala českým učitelům společnost Step by step ČR²², popisuje žádoucí kvalitu dobré práce učitele v souladu s nejnovějšími mezinárodními pedagogicko-didaktickými trendy. Je vymezen následujícími oblastmi výchovně-vzdělávacího procesu:

- Komunikace
- rodina a komunita
- inkluze, rozmanitost a demokratické hodnoty
- plánování a hodnocení
- výchovně-vzdělávací strategie
- učební prostředí
- profesní rozvoj

Každá oblast obsahuje několik kritérií, která jsou dále specifikována pozorovatelnými indikátory. Indikátory doplňuje popis jejich obsahové náplně, který rozvádí smysl a význam jednotlivých indikátorů, dále přináší také praktické příklady, kterými lze indikátory naplňovat.

²² Viz <http://sbscr.cz/?t=01&c=75>